

SƠ LƯỢC VỀ ĐÀO TẠO LUẬT Ở PHÁP VÀ MỘT SỐ GỢI MỞ CHO VIỆT NAM

TS. Nguyễn Văn Quân

Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội

1. Giới thiệu chung về đào tạo luật ở Pháp

Pháp là quốc gia có nền dân chủ lâu đời, một nền kinh tế thị trường phát triển, một hệ thống pháp luật khá hoàn thiện. Nghề luật và đào tạo luật ở Pháp vì thế cũng phát triển. Hiện nay, tại Pháp có khoảng hơn 50 trường Đại học công lập có giảng dạy và đào tạo luật, chưa kể các viện nghiên cứu của nhà nước và các trường tư (ví dụ, hệ thống Trường thương mại – Ecole de commerce) cũng có các chương trình đào tạo luật.

Từ năm 1999, trong khuôn khổ tiến trình nhất thể hóa theo quy chuẩn châu Âu về đào tạo đại học, Pháp thay đổi theo mô hình đào tạo đại học 3 năm (Mô hình: LMD: Đại học 3 năm, Cao học 2 năm và Tiến sĩ 3 năm). Trước đây, chương trình đào tạo đại học kéo dài trong 4 năm (maîtrise) và cao học 1 năm. Cao học chia làm hai loại: Cao học theo định hướng ứng dụng (Master 2 Professionnel) và Cao học theo định hướng nghiên cứu (Master 2 Recherche). Chương trình ứng dụng được thiết kế hướng trực tiếp tới một nghề nghiệp cụ thể, ngoài chương trình học là một khóa thực tập kéo dài khoảng 6 tháng, còn Cao học theo định hướng nghiên cứu nhằm chuẩn bị cho người học theo đuổi sự nghiệp nghiên cứu và giảng dạy sau này, cụ thể là thông qua việc làm luận án tiến sĩ (Doctorat). Luận án tiến sĩ theo quy định được chuẩn bị trong 3 năm, nhưng đối với ngành luật thì rất ít người hoàn thành luận án trong 3 năm mà thường kéo dài hơn.

Giống như tại Việt Nam, đào tạo luật ở Pháp bắt đầu từ việc trở thành sinh viên của khoa Luật thuộc các trường Đại học (ở Pháp, không có các trường chuyên về luật, mà khoa Luật thường nằm trong các